

Sentències

Sentència del Tribunal Constitucional del 9-9-2026 relativa a la causa 2026-42-RE.

Causa 2026-42-RE

(Societat d'Antiguitats, Art i Joieria, SL c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 237-2026. Recurs d'empara

Sentència del 9 de setembre del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 18 de maig del 2026, per la representació processal de la Societat d'Antiguitats, Art i Joieria, SL, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 9 d'octubre del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia (diligències prèvies 7000070/2023) i contra l'aute del 22 d'abril del 2026, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com per la vulneració del principi de no discriminació per raó de qualsevol altra condició personal o social, establert a l'article 6 de la mateixa norma, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets i principi esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que retrotregui el procediment per tal que el Tribunal de Corts es pronunciï sobre el fons del litigi i seguidament es continuï la instrucció de la causa, que es declari que la societat recurrent té dret a ser indemnitzada pels perjudicis soferts en la quantitat que assenyali l'òrgan competent, i que es declarin d'ofici totes les costes processals causades. Així mateix, sol·licita que se suspenguin, de manera cautelar, els efectes de la decisió impugnada per evitar danys totalment irreparables cas que l'empara fos atorgada;

Vista la Constitució, especialment, els articles 6, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment, el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 15 de juny del 2026 que va admetre a tràmit aquesta causa amb efectes suspensius;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 6 de juliol del 2026, per la representació processal del Sr. Juan Javier Bofill Pellicer;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 6 de juliol del 2026, pel Ministeri Fiscal;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 17 de juliol del 2026, per la representació processal de la Comunitat de Propietaris de l'Edifici Maragda;

Vistes les conclusions formulades dintre de termini per les parts i pel Ministeri Fiscal;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Víctor Torre de Silva López de Letona;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'unes diligències prèvies seguides per uns presumptes delictes majors de blanqueig de diners o valors i d'activitat financera il·legal, el 9 d'octubre del 2025, la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia va dictar un aute que decidia:

"Primer.- Aixecar l'embargament travat en el marc del present procediment 7000070/2023 sobre la unitat immobiliària (...) propietat de la Societat Andorrana d'Antiguitats Art i Joieria SA als efectes de realitzar la venda en pública subhasta de les mateixes i satisfer el crèdit en relació als deutes existents a favor de la Comunitat de propietaris (...).

Segon. Condicionar l'aixecament de la mesura d'embargament travada sobre la unitat immobiliària (...) propietat de la Societat Andorrana d'Antiguitats Art i Joieria SA al dipòsit al compte de l'AFA (...) l'import resultant obtingut de la subhasta un cop deduïda i satisfeta la quantitat deguda en concepte de despeses comunitàries pendents que a data 7 de maig del 2025, ascendeix a la suma de 59.798,90 €, així com les pertinents despeses d'execució, inclosos els honoraris del Saig".

1.2. La representació processal de la Societat Antiguitats, Art i Joieria, SL va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 22 d'abril del 2026, el Tribunal de Corts va dictar un aute que desestimava aquest recurs i que confirmava íntegrament la decisió de la Batllia.

1.3. El 18 de maig del 2026, la representació processal de la Societat d'Antiguitats, Art i Joieria, SL va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 9 d'octubre del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia (diligències prèvies 7000070/2023) i contra l'aute del 22 d'abril del 2026, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, així com per la vulneració del principi de no discriminació per raó de qualsevol altra condició personal o social, establert a l'article 6 de la mateixa norma.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la societat recurrent

- La societat recurrent al·lega que els raonaments jurídics continguts en els autes impugnats de la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia i del Tribunal de Corts, no són conformes a dret i vulneren el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, així com el principi de no discriminació per raó de qualsevol altra condició personal o social.

- En primer terme, pel que fa a la infracció del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, addueix que aquesta deriva de la conculcació, en primera i en segona instància dels preceptes legals i de la *ratio legis* de la Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'embargament, i que, per consegüent, també vulnera els principis de legalitat, de jerarquia, de seguretat jurídica i d'interdicció de tota arbitrarietat.

- Malgrat allò sol·licitat per la saig, en reclamació de les despeses de comunitat impagades, és a dir, l'aixecament parcial de l'embargament de les unitats immobiliàries de la seva propietat, allò que hagués hagut de fer el batlle instructor era denegar l'aixecament dels apartaments i, en canvi, acceptar els dels locals comercials, despatx o places d'aparcament, ja que els apartaments estaven habitats, atès que d'acord amb els articles 5.1 i 5.3 de la Llei 44/2014 esmentada, s'ha de tenir en compte no només la proporcionalitat entre el valor dels béns i dels drets, sinó també l'import objecte de l'embargament, així com que l'habitatge familiar ha d'embargar-se en darrer lloc.

- Considera que en segona instància, no hi ha hagut cap pronunciament sobre el fons de la qüestió, quan des d'una òptica material del *thema decidendi* (al contrari d'aquella merament processal realitzada) jurisdiccionalment hi hauria d'haver hagut una resposta substantiva, ineludiblement implicant, com a mínim, una decisió fonamentada en Dret en el doble vessant de la prohibició de la incongruència omissiva i de la interdicció de l'arbitrarietat, tant lògica com jurídica.

- Manifesta que els drets, ja estiguin establerts a la Constitució, a les lleis qualificades, a les lleis i als reglaments, sempre han de ser "*pràctics i efectius*" més que "*teòrics i il·lusoris*" (veg. la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans del 13 de maig de 1980, Artico c/ Itàlia, núm. 6694/1974, fonament jurídic 33, entre d'altres). Entendre el contrari irrogaria una manifesta indefensió formal i material a la seva defensa, causant-li perjudicis d'impossible o de molt difícil reparació.

- En segon terme, pel que fa a la infracció del principi general de discriminació per raó de qualsevol condició personal o social, la societat recurrent addueix que respecte a altres persones físiques i jurídiques que es troben no sols en situació similar, sinó fins i tot idèntica, doncs, en primera instància judicial, certament, se les hi ha respectat la imperativa aplicació dels articles 5.1, 5.3, 13.1 i preceptes concordants de la Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'embargament, així com l'observació del principi *iura novit curia*, no irrogant-les en segona instància judicial cap vulneració del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, ja que es va complir *a quo* la interdicció de l'arbitrarietat, tant lògica com jurídica, cosa que va fer innecessari pronunciaments sobre la prohibició de la incongruència omissiva.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets i principi esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que retregui el procediment per tal que el Tribunal de Corts es pronunciï sobre el fons del litigi i seguidament es continuï la instrucció de la causa, que es declari que té dret a ser indemnitzada pels perjudicis soferts en la quantitat que assenyali l'òrgan competent, i que es declarin d'ofici totes les costes processals causades.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- El Tribunal de Corts constata que del contingut de l'escrit de recurs d'apel·lació es pot advertir que allò que pretén la societat apel·lant és que "*en fase d'apel·lació es resolgui sobre una qüestió que no va ser peticionada (aixecar l'embargament travat en el marc de les Diligències Prèvies 7000070/2023 sobre immobles diferents al ja referit, als mateixos efectes)*".

- Per tant, allò que es demana no forma part del context fàctic jurídic plantejat al batlle i no va estar dins del seu marge de decisió, i, per consegüent, no s'ha de resoldre en aquesta segona instància, ja que no es poden introduir fets nous o al·legacions que no van ser plantejats en primera instància, llevat d'excepcions molt limitades, com l'aparició de fets sobrevinguts (la revisió de la segona instància es projecta sobre possibles errors de valoració d'allò que va ser sotmès a la consideració de la primera i no pot incorporar elements diferents).

- Precisa que tot això, sense perjudici que la societat apel·lant pugui demanar, en primera instància, allò que ara planteja i que el batlle instructor ho pugui considerar.

- Per tant, per aquest motiu, desestima el recurs d'apel·lació i confirma íntegrament la decisió de la Batllia, condemnant a la part apel·lant al pagament de les costes processals.

2.3. Argumentació del Sr. Juan Javier Bofill Pellicer

- Aquesta part al·lega que s'ha autoritzat la venda en subhasta d'un habitatge permanentment ocupat quan existeixen, dins del mateix patrimoni embargat, béns immobles no residencials, tres places d'aparcament, un despatx i dos locals comercials, la subhasta dels quals era legalment preferent i el valor dels quals cobria amb escreix el deute executat.

- Destaca que la plaça d'aparcament doble cobria pràcticament per si sola el deute, més les costes; afegint-hi la plaça individual o el despatx, el crèdit quedaria satisfet amb notable escreix, sense necessitat de vendre, ni els locals comercials i, menys encara, els dos habitatges, contravenint frontalment el principi de proporcionalitat entre el valor dels béns embargats i el de l'import objecte de l'embargament, així com invertint l'ordre legal imperatiu, continguts als articles 5.1 i 5.3 de la Llei 44/2014, del 18 de desembre, de l'embargament.

- A més, afegeix que les set taxacions daten de fa quasi 6 anys, per la qual cosa qualsevol realització fonamentada en elles vulnera l'exigència legal de valoració a valor de mercat actual, infringint l'article 13.1 de la Llei 44/2014 esmentada.

- Finalment, demana que s'admeti el seu escrit d'al·legacions i manifesta que està d'acord en què s'han vulnerat els drets constitucionals de la societat recurrent.

2.4. Argumentació del Ministeri Fiscal

- Després d'exposar els fets de manera detallada, dels quals es desprèn que la Comunitat de Propietaris de l'Edifici Maragda va presentar una sol·licitud d'execució contra la societat recurrent en relació amb unes despeses comunitàries impagades que ascendien a 59.798,90 €, confirmades judicialment mitjançant la sentència del 15 de febrer del 2017.

- Seguidament la saig va sol·licitar l'autorització per vendre en pública subhasta els béns de la societat recurrent i, l'autè del 9 d'octubre del 2025 avui impugnada va decidir aixecar l'embargament de l'apartament planta cinquena, porta segona, situat a l'edifici Maragda, en seguiment de la petició de la saig.

- Com es desprèn d'aquest recurs d'empara la societat recurrent va formular recurs d'apel·lació per tal d'evitar la subhasta del bé referit i protegir-se de l'execució en l'àmbit civil mitjançant la utilització d'un embargament penal, sol·licitant la revocació de l'aixecament de les mesures cautelars acordades per l'autè esmentat, al·legant que els béns que havien de subhastar-se haurien de ser altres diferents a la unitat sol·licitada per la saig.

- En primer lloc, el Ministeri Fiscal considera que no és competència de l'òrgan judicial instructor decidir els béns concrets que han de ser objecte de subhasta en el marc de l'execució que realitza el saig d'una resolució judicial de l'ordre jurisdiccional civil i declara que el batlle instructor s'ha limitat a aixecar un embargament per possibilitar jurídicament l'execució d'una resolució judicial de l'àmbit civil en els termes indicats per l'autoritat competent, la saig.

- Seguidament, posa en relleu que el recurs d'apel·lació va ser desestimat pel Tribunal de Corts mitjançant l'autè del 22 d'abril del 2026, sense entrar en el fons de l'assumpte, ja que allò que es demanava en l'escrit de recurs no formava part del context fàctic jurídic plantejat al batlle i no va estar dins del seu marge de decisió, i, per consegüent, no s'havia de resoldre en segona instància.

- En segon lloc, pel que fa a la incongruència omissiva continguda en l'autè del Tribunal de Corts, el Ministeri Fiscal considera que la petició de la societat recurrent de revocar l'aixecament de les mesures cautelars acordades no va ser resolta, ni analitzada pel Tribunal de Corts (ni des de la perspectiva de la seva competència per determinar el bé que s'ha de subhastar, ni des d'altres perspectives), vulnerant així el dret fonamental de la societat recurrent a la jurisdicció.

- Afegeix que, en la mesura en què es tractava d'un aixecament de mesures cautelars de caràcter real, aparentment a favor de la societat recurrent, el batlle instructor va decidir no donar-li vista o audiència expressament i específicament de la petició de la saig (sí ha tingut sempre accés al procediment i a la documentació que hi consta, podent manifestar-se si ho desitjava), de tal manera que la societat recurrent no es va pronunciar al respecte fins al seu recurs d'apel·lació. Aquest *iter* processal, adequat en certs casos, determina que l'òrgan judicial d'apel·lació hagi d'atendre amb especial cautela els arguments i les peticions d'aquell que no s'ha pronunciat en primera instància per les raons referides.

- En tercer lloc, al·lega que la societat recurrent invoca de forma genèrica una suposada discriminació per raó de qualsevol altra condició personal o social, però no especifica a quina condició es refereix, ni tampoc la forma concreta en què la discriminació denunciada s'hauria manifestat, més enllà de formulacions genèriques o de principis. Per tant, proposa la desestimació d'aquesta pretensió, ja que no constata cap situació de discriminació.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que estimi parcialment aquest recurs d'empara per haver-se vulnerat el dret fonamental de la societat recurrent a la jurisdicció i que desestimi el recurs d'empara en relació amb els altres greuges al·legats.

2.5. Argumentació de la Comunitat de Propietaris de l'Edifici Maragda

- Aquesta part manifesta que de la lectura del recurs d'empara se'n desprèn que la societat recurrent pretén que el Tribunal Constitucional revisi el criteri mantingut pel Tribunal de Corts respecte de l'àmbit del recurs

d'apel·lació i, en particular, respecte de si, en segona instància, es podia entrar a resoldre una qüestió que el mateix Tribunal de Corts va considerar no peticionada en primera instància. Aquesta discrepància no constitueix una vulneració constitucional, simplement, constitueix una disconformitat amb la resolució judicial dictada.

- Segons aquesta part, el Tribunal de Corts va donar una resposta expressa: va entendre que allò que es demanava en apel·lació no formava part d'allò que havia estat sotmès al batlle instructor i que, per aquest motiu, no corresponia resoldre-ho en segona instància. Per tant, no es vulnera l'article 10 de la Constitució per manca de motivació.

- Considera que no es pot apreciar la incongruència omissiva que denuncia la societat recurrent, ja que des de la perspectiva de l'article 10 de la Constitució, allò rellevant no és si la part recurrent comparteix o no el criteri processal del Tribunal de Corts, sinó si la resolució conté una motivació suficient i si ha causat una indefensió material. Cap d'aquests dos pressupòsits concorre en aquest cas. Els tribunals no estan obligats a donar resposta separada a tots i a cadascun dels arguments o de les al·legacions plantejats per les parts quan existeix una raó decisòria que fa innecessari entrar-hi.

- Al·lega que la societat recurrent invoca la vulneració de l'article 6 de la Constitució de forma accessòria i vinculada a la mateixa queixa principal sobre la manca de resposta de fons. No s'hi desenvolupa una veritable lesió autònoma del principi d'igualtat, sinó que es presenta com a una conseqüència de la disconformitat de la societat recurrent amb el criteri processal del Tribunal de Corts.

- El recurs d'empara no acredita cap tracte desigual concret respecte d'un supòsit idèntic o comparable, ni identifica cap resolució judicial en què, davant les mateixes circumstàncies processals, s'hagi aplicat un criteri diferent. Del recurs tampoc es desprèn quina seria la condició personal o social que hauria determinat el tracte discriminatori que s'al·lega, sinó que la societat recurrent torna a manifestar la seva disconformitat amb el criteri processal aplicat pel Tribunal de Corts.

- El fet que una resolució judicial sigui desfavorable als interessos d'una part no equival a discriminació. I tampoc equival a discriminació el fet que el Tribunal de Corts hagi considerat que una determinada qüestió no pugui ser examinada en apel·lació perquè no ha estat plantejada en primera instància en els termes que corresponien. Per consegüent, nega també qualsevol vulneració del principi de no discriminació.

- Per aquests motius, demana al Tribunal Constitucional que desestimi aquest recurs d'empara, que confirmi l'aute del Tribunal de Corts i que condemni la societat recurrent al pagament de la totalitat de les costes judicials causades a aquesta part en el marc d'aquest recurs d'empara, inclosos honoraris d'advocat.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Tal com s'ha indicat, la Societat d'Antiguitats, Art i Joieria, SL, ha presentat un recurs d'empara contra l'aute del Tribunal de Corts del 22 d'abril del 2026, en el marc del procediment "*Recursos Art. 194 CPP 0000126/2025*", que va desestimar el recurs contra l'aute de la Batllia (Secció d'Instrucció Especialitzada 3) del 9 d'octubre del 2025, en el marc de les diligències prèvies 7000070/2023. El recurs d'empara es presenta immediatament contra l'aute del Tribunal de Corts, d'acord amb l'article 86 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional (text consolidat mitjançant la Llei 21/2023, del 23 d'octubre), segons la interpretació que aquest Tribunal ha donat del precepte, que també permet recórrer les decisions del Tribunal de Corts.

Tanmateix, tot i que no amb la claredat desitjada, el recurs d'empara també es presenta contra l'aute esmentat de la Batllia, ja que en l'encapçalament es menciona l'aute del Tribunal de Corts "*i tots els seus precedents*", cosa que també es reproduïx en el "*suplico*" del recurs. A més, en el segon i en el tercer fonaments jurídics del recurs d'empara es formulen crítiques jurídiques a l'aute de la Batllia.

3.2. Els drets fonamentals vulnerats, segons el recurs d'empara, són dos. En primer lloc, el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, previst a l'article 10.1 de la Constitució, en els seus dos vessants de la prohibició de la incongruència omissiva i de la interdicció de l'arbitrarietat. I, en segon lloc, la infracció del principi de no discriminació per "*qualsevol altra condició personal o social*", establert a l'article 6.1 de la Constitució.

3.3. Segons el parer de la societat recurrent, s'han produït vulneracions de drets fonamentals en un procediment judicial relacionat amb l'aixecament de l'embargament d'un bé immoble determinat. En el marc dels procediments preliminars 7000070/2023, seguits davant la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia contra el Sr. Juan Javier Bofill Pellicer i d'altres per uns presumptes delictes de blanqueig de diners o de valors i d'activitat financera il·legal, es va dur a terme l'embargament i la prohibició de l'alienació dels seus béns, així com aquells que van aparèixer a nom de la Societat d'Antiguitats, Art i Joieria, SL. L'embargament i la prohibició d'alienació incloïa una sèrie de propietats situades a Andorra la Vella (dos apartaments, diverses places d'aparcament, dos locals comercials i un despatx). Com que les quotes comunitàries corresponents a aquestes propietats no es pagaven, la Comunitat de Propietaris, un cop obtinguda una sentència favorable, va promoure l'execució del deute pendent. Per això, la saig va demanar a la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia que aixequés l'embargament, de manera que un bé immoble pogués ser subhastat i així la propietat pogués ser executada. Això va ser autoritzat per l'aute del 9 d'octubre del 2025, confirmat en apel·lació pel Tribunal de Corts, que ara s'està recurrent en empara.

3.4. Pel que fa al principi de no discriminació, el recurs d'empara fa referència als residents (una mare i un fill, del qual es diu que té una discapacitat del 64 %) de l'apartament que l'aute de la Batllia autoritza a aixecar l'embargament, per tal de ser subhastat pel deute comunitari.

Tanmateix, dos obstacles impedeixen que aquesta sentència analitzi el principi de no discriminació. En primer lloc, la societat no ha patit la suposada discriminació: haurien de ser les persones afectades per la possible discriminació aquelles que haurien de promoure la defensa dels seus drets.

I, en segon lloc, com reconeix la mateixa demanda d'empara, la vulneració de l'article 6 de la Constitució no és per si sola susceptible d'aquesta empara. L'objectiu d'aquest recurs es limita als drets i a les llibertats reconeguts als capítols III i IV del títol II de la Constitució, d'acord amb els articles 41.2 i 102 a), els quals no inclouen l'article 6. Això no vol dir que la igualtat davant la llei i la prohibició de la discriminació siguin irrelevants, sinó que només és possible recórrer en empara contra presumptes vulneracions si aquestes s'han produït en l'exercici d'un dret fonamental susceptible d'empara (en aquest sentit, veg. la sentència d'aquest Tribunal Constitucional del 14 de juliol del 2023, recaiguda en la causa 2023-25-RE).

3.5. Els drets fonamentals invocats en aquest recurs d'empara són tots de caràcter processal, de manera que una persona jurídica també pot ser-ne titular, en la mesura que hagi estat part del procediment o hagi estat afectada per aquest.

3.6. Com ja s'ha avançat, d'acord amb el recurs d'empara, els drets vulnerats són la prohibició de la incongruència omissiva i la interdicció de l'arbitrarietat en les decisions judicials, les quals s'emmarquen en el dret a una decisió fonamentada en Dret (article 10.1 de la Constitució). Certament, aquest dret constitucional es vulnera davant qualsevol resolució judicial arbitrària. El raonament jurídic és el contrari de l'arbitrarietat, especialment en un tribunal de justícia. Tanmateix, cal fer una precisió sobre la incongruència omissiva.

El Ministeri Fiscal entén que el recurs d'empara ha de ser acceptat només en part, perquè hi ha hagut una incongruència omissiva en l'aute del Tribunal de Corts, i sol·licita que aquest sigui declarat nul i sense efecte, amb una retroacció de les actuacions.

Nogensmenys, el Ministeri Fiscal no vincula encertadament la prohibició de la incongruència amb el dret a una decisió fonamentada en Dret, sinó que ho fa amb el dret a la jurisdicció, també consagrat a l'article 10.1 de la Constitució.

La congruència de les decisions judicials consisteix en una correspondència entre allò que sol·liciten les parts i allò que resol el tribunal. En particular, la incongruència per omissió (*ex silentio*) es produeix quan no hi ha resposta a una pretensió formulada en temps i forma.

Sens dubte, el dret a la jurisdicció pressuposa inicialment la possibilitat que tot ciutadà vagi als tribunals per defensar els seus drets. Tanmateix, aquest dret és il·lusionari si el tribunal no es pronuncia sobre les pretensions deduïdes en el procés. L'absència d'una resposta judicial es configura així com a una vulneració del dret a la jurisdicció, protegit a l'article 10.1 de la Constitució.

3.7. El Ministeri Fiscal considera que la petició de la societat recurrent de revocar l'aixecament de les mesures cautelars per poder subhastar el bé immoble acordada per la Batllia no va ser analitzada pel Tribunal de Corts, cosa que, per tant, va incórrer en l'omissió esmentada i va vulnerar el dret a la jurisdicció.

És evident que el recurs d'apel·lació davant el Tribunal de Corts va intentar revocar l'aute de la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia del 9 d'octubre del 2025, que havia autoritzat l'aixecament de l'embargament sobre el bé que s'havia de subhastar. Aquest era el seu objectiu principal. També va fer una petició subsidiària, que era que la retirada de l'embargament de l'apartament fos substituïda per la de les places d'aparcament.

Com s'ha exposat en el punt 2.4, el recurs d'apel·lació va ser desestimat perquè *"en aquesta segona instància (...) no es poden introduir fets nous o al·legacions que no van ser plantejats en primera instància, llevat d'excepcions molt limitades"* (considerant primer).

El Tribunal Constitucional comparteix la conclusió a la qual arriba el Ministeri Fiscal: el Tribunal de Corts, amb aquesta resposta, va vulnerar els drets processals constitucionals de la societat recurrent.

Cal destacar que, en primera instància, davant el batlle instructor, la societat propietària dels actius no va ser escoltada. De fet, els procediments davant la Batllia, després de la petició de la saig, consistien en escoltar la Fiscalia i exigir a la saig que especificués les propietats a les quals es referia en la seva carta inicial. Però aquest procés es va seguir sense el coneixement formal de la societat propietària dels actius. Tampoc no hi ha cap coneixement material extraprocessal d'aquest procediment.

No obstant això, des del punt de vista constitucional, la resposta del Tribunal de Corts no va incórrer en una incongruència omissiva, sinó en una vulneració del dret a una decisió fonamentada en Dret.

De fet, la pretensió de la societat recurrent (la revocació de l'aute de la Batllia) va ser expressament desestimada pel Tribunal de Corts. I, una vegada desestimada la pretensió principal, la pretensió subsidiària relativa a la substitució de la propietat sobre la qual s'aixecava l'embargament quedava sense efecte. Va ser una desestimació per motius processals, però aquest tipus de pronunciaments també responen a les pretensions, tot i que no entren en el fons.

3.8. El Tribunal Constitucional considera que la fonamentació jurídica de l'aute del Tribunal de Corts va ser clarament il·lògica. No se li pot retreure a la societat recurrent haver introduït qüestions noves en segona instància quan no va participar en la primera instància.

De fet, difícilment hauria pogut defensar la seva posició davant la Batllia quan el procediment en primera instància es va dur a terme a les seves esquenes, sense possibilitat d'al·legar.

Això és una greu fractura lògica, que vulnera el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, establert a l'article 10.1 de la Constitució, en connexió amb l'article 86.2. La seva conclusió necessària és l'anul·lació de l'aute del Tribunal de Corts.

3.9. Com s'acaba d'explicar, per determinar el caràcter il·lògic de l'aute del Tribunal de Corts, ha estat necessari examinar el procediment davant la Batllia, ja que la desestimació de l'apel·lació es va basar en motius processals.

Aquest examen ha revelat una clara vulneració del principi *nemo condemnatus nisi auditus vel vocatus*, avui inclòs en el dret a la defensa, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució.

El Tribunal Europeu dels Drets Humans ha dictaminat que la manca de participació en el procés de la persona afectada pel procediment constitueix una vulneració de l'article 6.1 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals (Conveni Europeu dels Drets Humans), per exemple en la sentència del cas Díaz Ochoa c/ Espanya, núm. 423/03 del 22 de juny del 2006, fonament jurídic 50, i, en la sentència del cas Cruz García c/ Espanya, núm. 43604/18, del 14 de juny del 2022, fonament jurídic 18.

La decisió de la Batllia d'aixecar l'embargament d'un apartament va afectar sens dubte a la seva propietària, la societat recurrent en empara, ja que això conduiria a la seva venda en subhasta pública.

En aquest sentit, l'article 116 *ter* a) del Codi de procediment penal estableix: *"Els béns immobles no poden ser utilitzats ni convertits a diner líquid sense el consentiment del seu propietari. En cas d'embargament, llevat de la facultat de disposició, el propietari frueix de les restants facultats dominicals, sempre que ho faci sense detriment del seu valor"*.

La decisió de la Batllia, en el sentit que permetia la privació del conjunt de poders, drets i atribucions que configuren la propietat sobre el bé, inclosa la possessió, va tenir un impacte clar en els drets i en els interessos de la Societat d'Antiguitats, Art i Joieria, SL. I no hi havia cap motiu perquè aquesta decisió es prengués *inaudita parte*, sense la seva participació.

Aquesta greu indefensió, de caire material i no només formal, es denuncia expressament en el recurs d'empara, ja que en la seva primera al·legació afirma que *"el control del Tribunal Constitucional en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material"*.

Per tant, d'això se'n deriva que el recurs d'empara es presenta contra l'aute del Tribunal de Corts *"i tots els seus precedents"*.

Cal concloure, doncs, que l'aute de la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia del 9 d'octubre del 2025 va produir una indefensió material a la societat recurrent, vulnerant així el seu dret a la defensa, previst a l'article 10.2 de la Constitució.

3.10. Una vegada s'ha detectat una vulneració constitucional, no només per part de l'aute immediatament recorregut en empara, el del Tribunal de Corts, sinó també per part de l'aute de la Batllia, que és objecte de l'apel·lació, cal reflexionar sobre les seves conseqüències.

És necessari començar per la condició de garant dels drets fonamentals que correspon a aquest Tribunal. L'article 85 de la seva Llei qualificada estableix:

"Per mitjà del recurs o procés d'empara, el Tribunal Constitucional garanteix, com a instància jurisdiccional superior, els drets reconeguts en els capítols tercer i quart del títol II de la Constitució, llevat el dret a què es refereix l'article 22 de la Constitució".

Sens dubte, tal com s'ha exposat i tal com disposa l'article 92.2 de la mateixa Llei qualificada, s'ha de declarar *"l'anul·lació de la resolució objecte de recurs"*, és a dir, l'aute del Tribunal de Corts.

Però, a més, aquest precepte legal ordena al Tribunal Constitucional *"la reposició del recurrent en la plenitud del seu dret mitjançant l'adopció de les mesures necessàries a aquest efecte"*.

Un pronunciament d'anul·lació limitat a l'aute del Tribunal de Corts, amb retroacció per resoldre de nou el recurs d'apel·lació, seria contrari a l'eficàcia dels processos judicials i causaria retards innecessaris. De fet, el Tribunal de Corts només podria acceptar el recurs i anul·lar l'aute de la Batllia per indefensió, amb retrocés de les actuacions per tal que la Batllia pogués escoltar la Societat d'Antiguitats, Art i Joieria, SL. Tot això trigaria, amb tota probabilitat, diversos mesos. I aquest període de temps afectaria negativament a la Comunitat de Propietaris, la qual ha obtingut una sentència a favor seu i pretén fer complir la condemna per executar el deute.

Una garantia més completa dels drets fonamentals, juntament amb la facultat de restituir a la societat recurrent l'abast complet dels seus drets constitucionals, porta a aquest Tribunal Constitucional a anul·lar les dues decisions judicials, tant la de primera instància, com la d'apel·lació, amb una retroacció de les actuacions perquè la Batllia pugui concedir una audiència a la societat recurrent.

Això evita formalismes innecessaris i afavoreix la durada raonable dels processos, reconeguda a l'article 10.2 de la Constitució.

3.11. En resum, la vulneració del principi d'igualtat i la prohibició de la discriminació no poden ser avaluades per aquest Tribunal Constitucional, perquè no va ser la societat recurrent aquella que la va patir i perquè no és susceptible d'empara. Pel que fa al dret a la jurisdicció, a causa d'una incongruència omissiva, aquest Tribunal considera que no s'ha produït, ja que, fins i tot encara que per raons formals, l'apel·lació va ser resposta. D'altra banda, sí que hi ha una vulneració de l'article 10.1 de la Constitució, del dret a obtenir una

decisió fonamentada en Dret, pel fet que l'aute del Tribunal de Corts comporta una greu fractura lògica, atès que es fonamenta en la impossibilitat d'aportar fets o motius nous en apel·lació, en un cas en què la primera instància havia dictaminat *inaudita parte*. Aquesta indefensió material per part de la Batllia és, al seu torn, una vulneració del dret a la defensa, reconegut a l'article 10.2 de la Constitució.

La reposició de la societat recurrent en la plenitud de tots els seus drets constitucionals, juntament amb l'eficiència processal i l'evitació de dilacions innecessàries, fa necessari, en aquest cas, una anul·lació més àmplia, que cobreixi no només l'aute del Tribunal de Corts, sinó també el de la Batllia, amb la retroacció de les actuacions a la Batllia perquè doni audiència a la societat recurrent abans de prendre una decisió.

3.12. L'estimació del recurs d'empara implica que no sigui procedent efectuar cap declaració sobre la condemna en costes, interpretant a *contrario sensu* l'article 92.4 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Decisió:

En atenció a tot això que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

Ha decidit:

1. Estimar el recurs d'empara 2026-42-RE interposat per la representació processal de la Societat d'Antiguitats, Art i Joieria, SL.
2. Declarar que s'ha produït la vulneració dels drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.
3. Restablir la societat recurrent en el seu dret, i, per consegüent, anul·lar l'aute del 22 d'abril del 2026, dictat pel Tribunal de Corts, i, l'aute del 9 d'octubre del 2025, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia (diligències prèvies 7000070/2023), retrotraient les actuacions davant aquesta Secció al moment processal anterior al pronunciament de l'aute esmentat, amb la finalitat que doni audiència a la societat recurrent.
4. Determinar que una imposició de les costes processals d'aquest recurs d'empara no és procedent.
5. Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal de la societat recurrent, a la representació processal del Sr. Juan Javier Bofill Pellicer, a la representació processal de la Comunitat de Propietaris de l'Edifici Maragda, a la Secció d'Instrucció Especialitzada 3 de la Batllia, al Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal, ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 9 de setembre del 2026.

Pere Pastor Vilanova
President

Jean-Yves Caullet
Magistrat

Víctor Torre de Silva López de Letona
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat